

Blododling

Ett bildspel av Ingela Lennström Leg. Sjuksköterska, Universitetsadjunkt
& Monica Bergqvist Med. Dr., Leg. Sjuksköterska, Universitetsadjunkt

2024-03-03

Blododling är en analys som utförs via en venprovtagning vid misstanke om sepsis (blodförgiftning) orsakade av bakterier eller svampar.

Innan provtagningen ska du:

- försäkra dig om att det är rätt patient.
- ge patienten individanpassad information om provtagning och indikation samt ge möjlighet till att ställa frågor.
- erbjuda patienten lokalbedövning.

Desinficera den yta där du ska duka upp ditt material. Desinficera därefter dina händer. När du dukar upp materialet ska inga handskar användas eftersom dina desinficerade händer är renare än handskarna.

Ta fram och förbered följande material:

- Blodtrycksmanschett eller stasband
- Kompresser och klorhexidinsprit 5 mg/mL.
- Blododlingsflaskor: I normalfallet rekommenderas att två aeroba (grön) och två anaeroba (orange).
- Slaskrör, ett vakuumrör 5-10 mL. (minskar risken för kontaminering av odlingen från eventuella kvarvarande hudbakterier).
- Färdigmonterat provtagningsset med butterflynål (rekommenderas grön 0,8 mm) anpassat för blododling, alternativt kanylhållare och butterflykanyl som kopplas samman manuellt
- Tejp
- Behållare för stickande och skärande

Förberedelser material:

- Markera med ett tjockt streck 10 mL ovanför flaskans vätskenivå på den skala som finns på flaskorna.
- Kontrollera att flaskorna inte är för gamla (följ lokala anvisningar) inte har sprickor, uttalad grumlighet eller buktande membran. Om någon defekt noteras ska flaskan inte användas.
- Märk provtagningsflaskorna i direkt anslutning till provtagningen. Sätt inte patientetiketten över flaskans streckkod.

- Ta av locken på flaskorna
- Torka av membranen med klorhexidinsprit 5 mg/mL. i minst 5 sekunder och låt lufttorka. Denna yta ska inte vidröras efter desinfektionen.
- Torka av korkens membran på slaskröret på samma sätt

The image is a composite illustrating the workflow of a medical order. On the left, a computer screen displays a 'Beställning Karolinska Multidisciplinär Farm/Imm/Kem/Mikro/Trans - 19 121212-1212 Tolvan' form. The form includes fields for '1. Välj beställningskategori:' (Microbiologi) and '2. Välj analys:' (Blododling Mykobakterier - B, Blododling, aerob/anaerob - B, Blododling, endokardit - B, Blododling, pediatrik - B). Below these are sections for 'Valda analyser', 'Grupp', 'Provmaterial', 'Analys', 'Lokalisation', and 'Perifert'. A purple arrow points from the computer screen to a photograph of a nurse in blue scrubs attending to a patient in a hospital bed. A second purple arrow points from the patient to a photograph of three blood culture bottles on a blue surface, with a purple arrow also pointing to the 'Provmaterial' field on the screen.

Säkerställ koppling mellan beställning av analys med remiss, flaskornas etiketter och patientens identitet.

Förbered genom att ställa upp provtagningsrör och flaskor i den ordning som de ska tas

Rekommenderad turordning:

1. Slaskrör
2. Aerob (grön)
3. Anaerob (orange)
4. Aerob (grön)
5. Anaerob (orange)

Genomförande

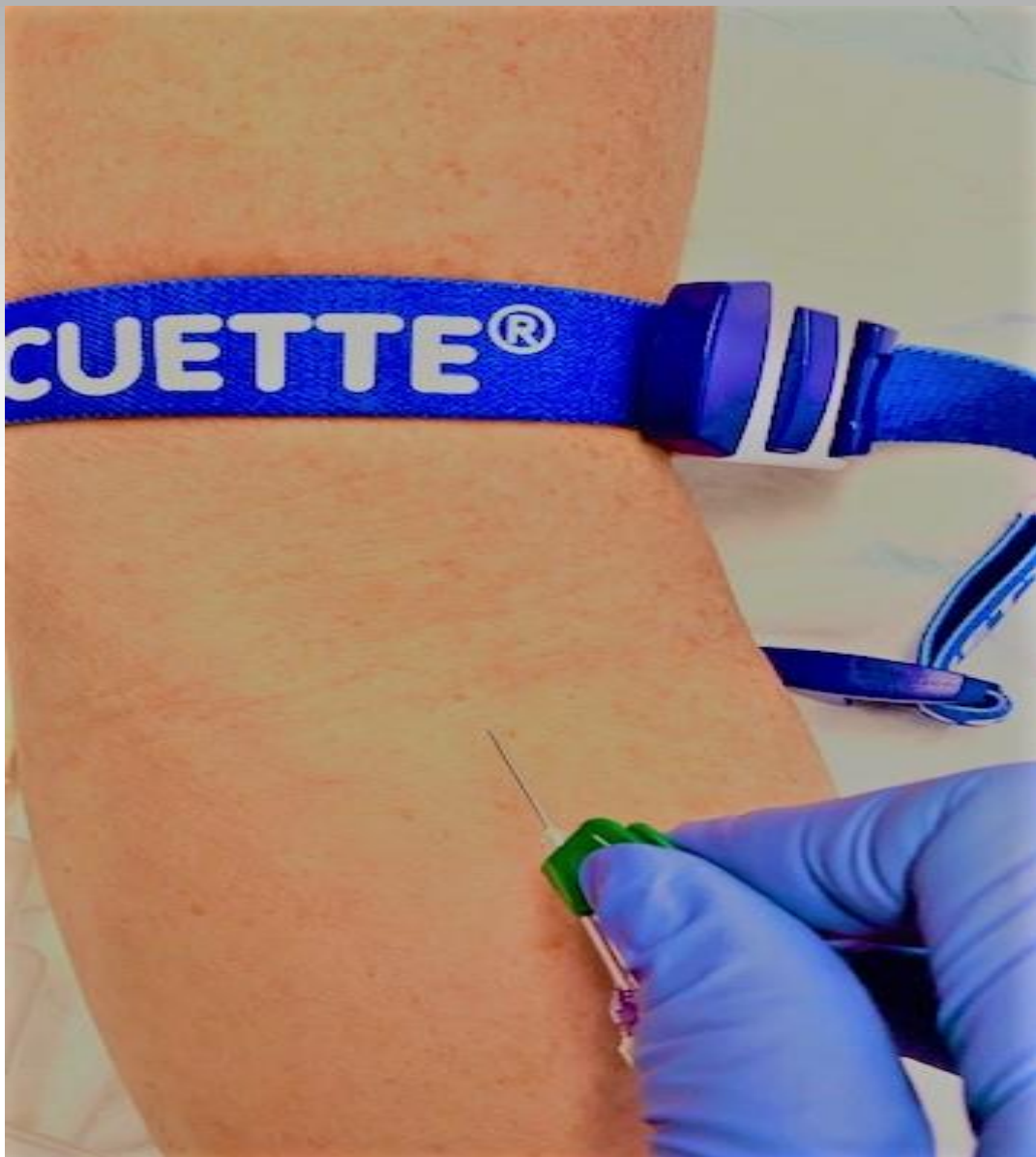
- Lägg ett underlägg under patientens arm
- Leta upp ett lämpligt kärl. Vid behov anläggs en stas ca 7-10 cm. ovanför insticksstället. När du hittat lämplig ven släpper du stasen.

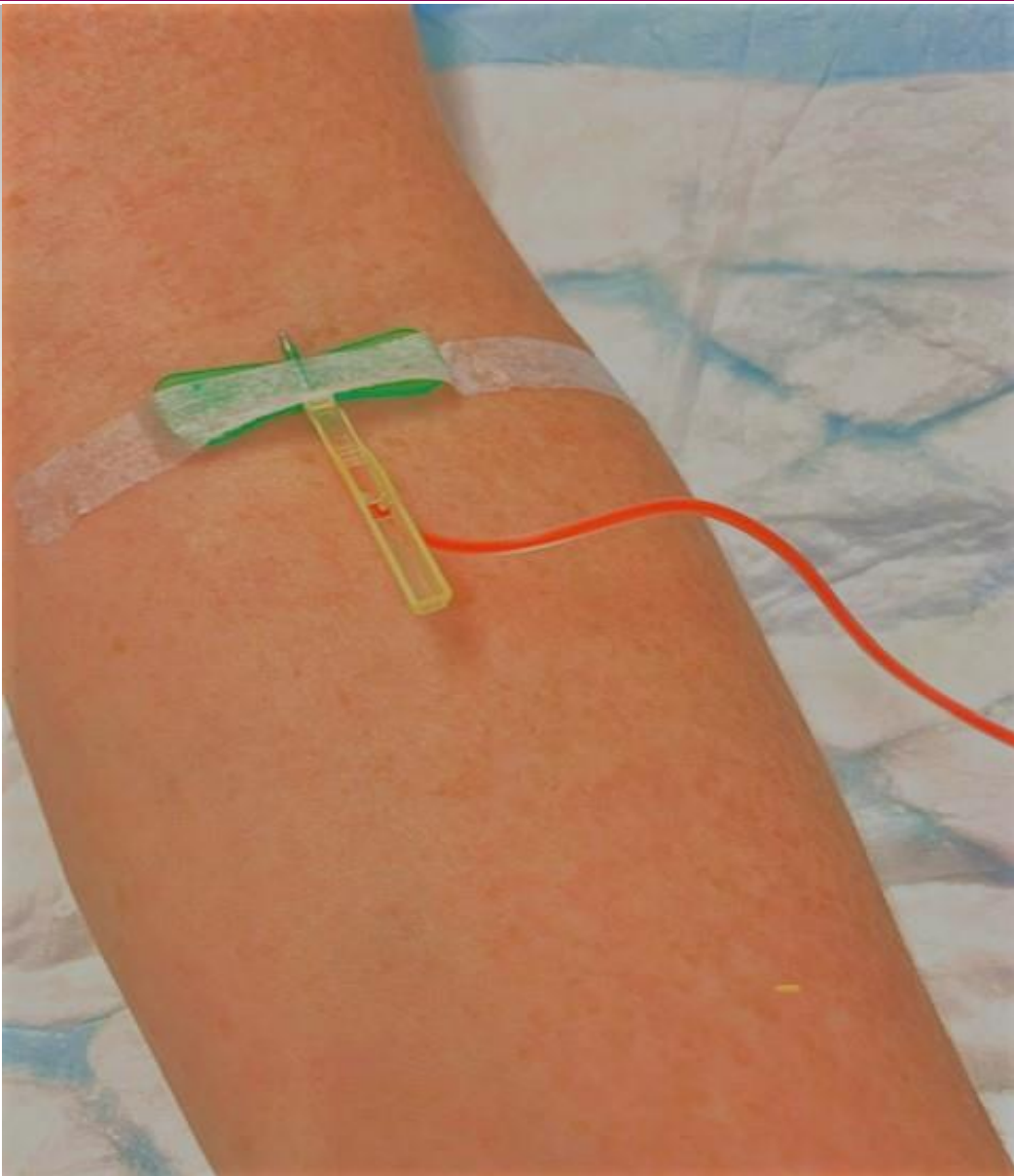
- Desinficera dina händer
- Ta på skyddshandskar och plastförkläde

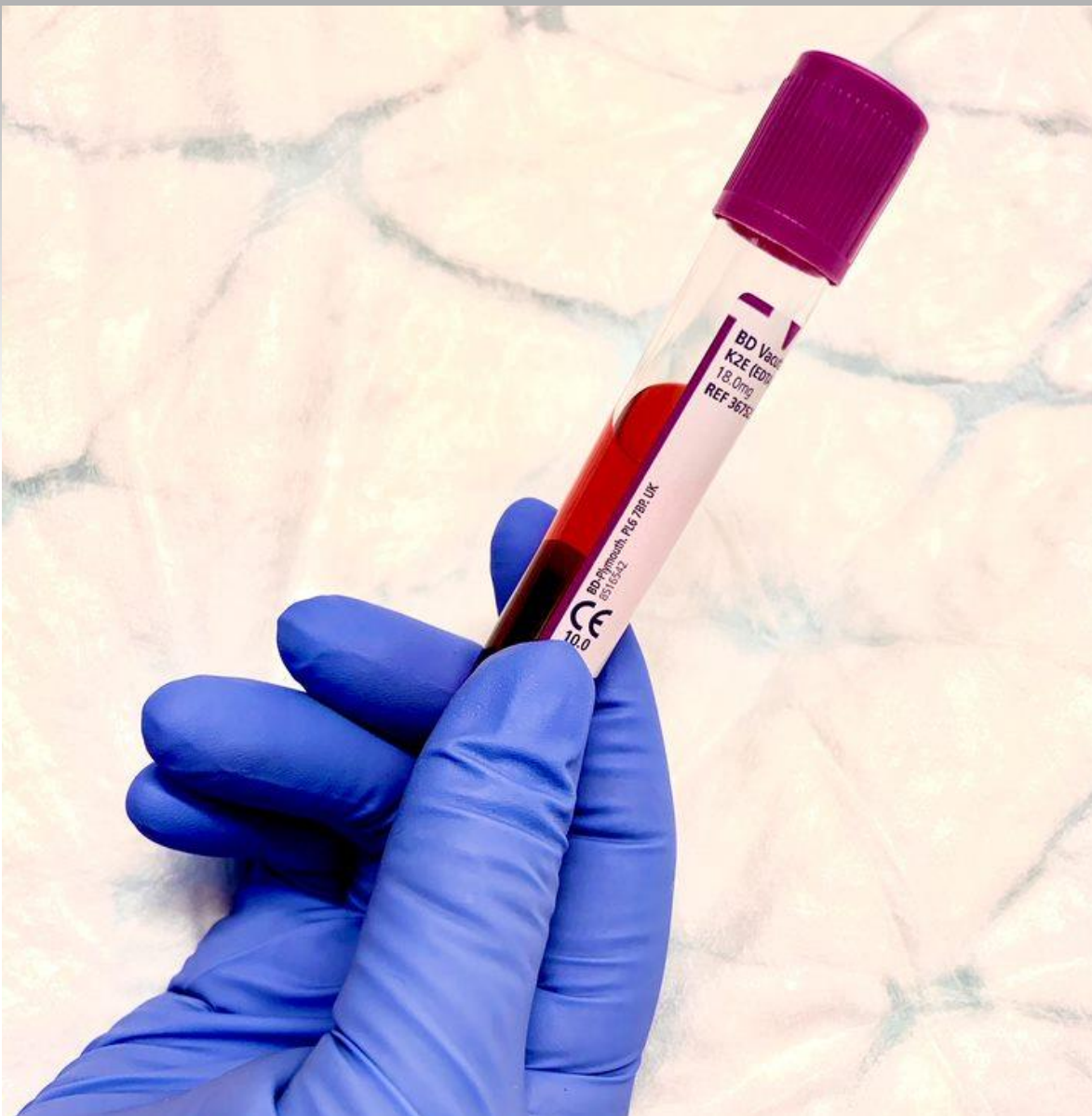
- Vid blododling är huddesinfektion mycket viktig. Vid otillräcklig desinfektion kan odlingen kontamineras med hudbakterier, vilket kan leda till falskt positivt odlings svar.
- Desinficera insticksstället med Klorhexidinsprit 5 mg/mL. Gnid in huden med genomblöt kompress i minst 5 sekunder. Huden ska vara fuktig minst 30 sekunder.
- Obs! Palpera inte på den desinficerade ytan.

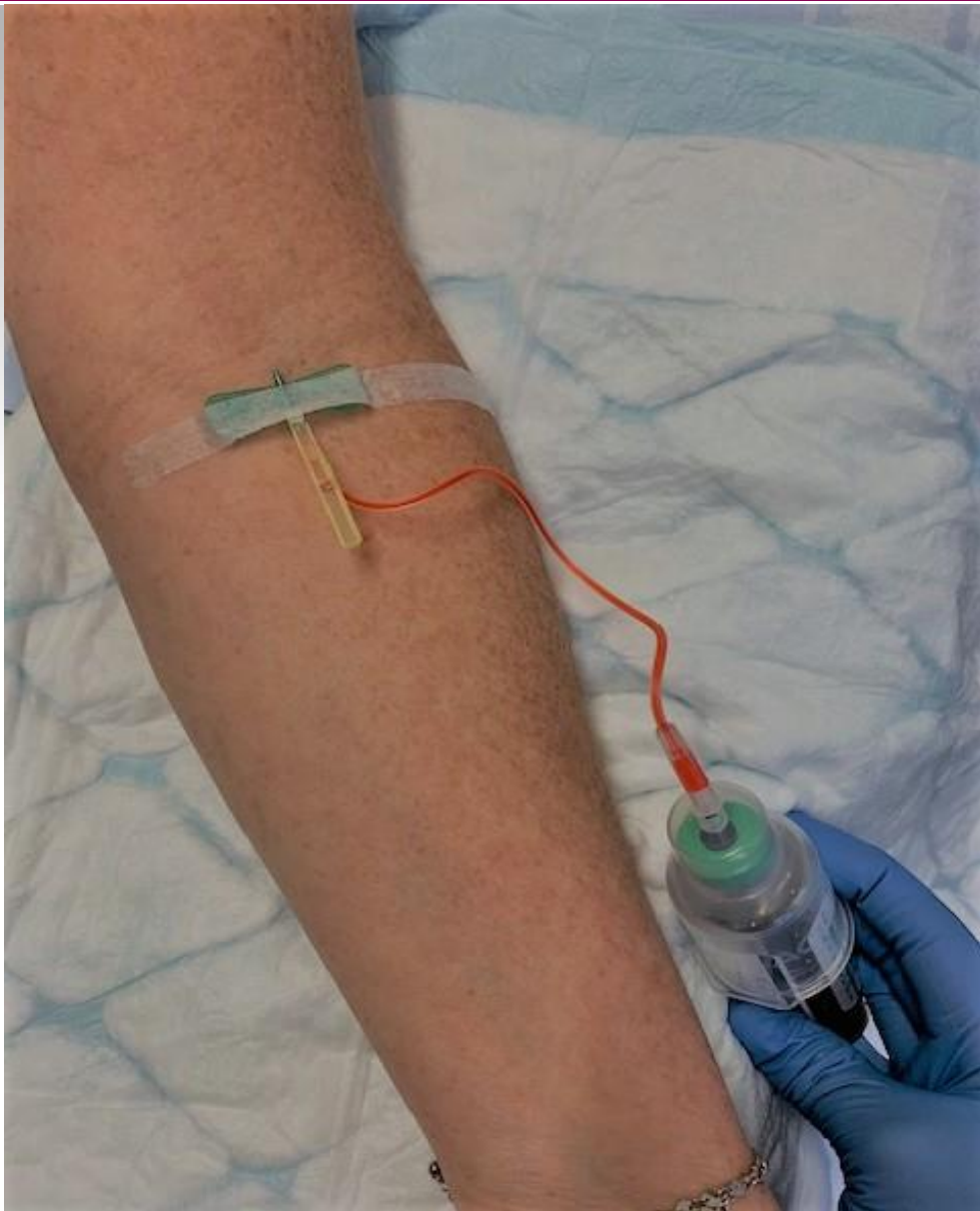
- Vik upp butterflykanylens vingar och håll i dessa med tumme och pekfinger.
- Fixera blodkärlet genom att sträcka huden.
- Håll kanylen med nålsögat uppåt i en vinkel på 15-30 grader.
- Perforera huden och kärlet i kärlets riktning. När kanylen är i kärlet syns blod i katetern. För därefter ytterligare in kanylen några millimeter för att säkerställa kanylens läge i kärlet. Observera att kärlet inte perforeras!

Fixera kanylen med en hudvänlig tejp över vingarna. Detta görs för att kanylens läge inte ska rubbas under provtagningen

- För försiktigt in slaskröret i kanylhållaren och fyll detta.
- Släpp stasen så fort blod kommer ner i röret.

- Ta en aerob (grön) flaska och för in den i kanylhållaren. Placera flaskan lägre än punktionsstället och håll flaskan upprätt. Tryck ned kanylhållaren över flaskan och punktera membranet.
- Fyll flaskan upp till din markering inte mer eftersom för mycket blod i flaskorna kan försvåra bedömningen på laboratoriet.
- Fortsätt att fylla flaskorna i rekommenderad ordning.
- Observera eller samtala med patienten under provtagningen.

- Blanda blod och tillsats genom att vända flaskorna försiktigt, minst 5 gånger direkt efter att varje flaska fyllts.

- Dra ut sista flaskan innan kanylen dras ur kärlet för att undvika ett smärtsamt sug.
- Ha en kompress redo att trycka mot punktionsstället men tryck inte förrän kanylen är helt utdragen då det kan orsaka smärta och blåmärken om kanylspetsen trycks mot kärlet.
- Dra därefter ut kanylen och tryck på punktionsstället med kompressen och tejpa fast den.
- Be gärna patienten trycka på punktionsstället en liten stund, för att minska risken för blåmärke.

- Aktivera kanylskydd direkt i samband med att kanylen dras ut.
- Kasta i behållare för skärande/stickande avfall.
- Desinfektera gummimembran och ev. blodiga flaskor.
- Förvara flaskorna i rumstemperatur
- Transportera till laboratoriet så snart som möjligt

- Ta av skyddshandskar och plastförkläde
- Desinficera händerna

